

**Cour
Pénale
Internationale**

**International
Criminal
Court**

בית הדין הפלילי הבינלאומי

מקור: אנגלית

מספר: ICC-01/18
תאריך: 13 ביולי 2018

ערכאה להליכים מקדמיים לשכת קדם-משפט I

בפני: נשיא בית הדין השופט פיטר קובאץ'
(Péter Kovács)
השופט מרק פרין דה ברישמבו
(Marc Perrin de Brichambaut)
השופטת ריינה אדלייד סופי אלפיני-גאנסו
(Reine Adélaïde Sophie Alapini-Gansou)

מצב במדינת פלסטין

פומבי

החלטה על מידע ויישוג למען קורבנות מצב

החלטה בהתאם לתקנה 31 לתקנון בית הדין לפיה יש ליידע את:

פרקליט ההגנה

משרד התובע

פאטו בנסודה Fatou Bensouda, תובעת
ג'יימס סטיוארט James Stewart, סגן התובעת

נציגים משפטיים של העותרים

נציגים משפטיים של הקורבנות

עותרים שאינם מיוצגים לשתוף/פיצויים

קורבנות שאינם מיוצגים

לשכת הפרקליטות הציבורית להגנה

לשכת הפרקליטות הציבורית לקורבנות

ידיד בית הדין

נציגי מדינות

משרד הרישום

רשם	מדור תמיכה של ההגנה
פיטר לואיס Peter Lewis, רשם	
מדור קורבנות ועדים	מדור מעצרים
נייג'ל ואריל Nigel Verrill, ראש מדור	
מדור שתוף ופיצויים לקורבנות	אחר
פיליפ אמבך Philipp Ambach, ראש מדור	

לשכת קדם-משפט I ("הלשכה") לבית הדין הפלילי הבינלאומי ("בית הדין" או "ICC"), במצב שבמדינת פלסטין ("פלסטין") נושאת את ההחלטה הבאה אודות מידע ויישוג למען קורבנות המצב.

א. רקע

1. ב-1 לינואר 2015, הגישה הרשות הפלסטינית הצהרה על פי סעיף 12(3) לחוקת רומא ("החוקה") לפיה היא מקבלת את סמכות השיפוט של בית הדין על פשעים שלכאורה "בוצעו בשטחים הפלסטינים הכבושים, כולל מזרח ירושלים, מאז 13 ביוני 2014".¹
2. ב-2 לינואר 2015, הפקידה הרשות הפלסטינית את מסמך הצטרפותה לחוקה אצל המזכיר הכללי של האומות המאוחדות, בהתאם לסעיף 125(2) של החוקה.²
3. ב-16 לינואר 2015, פתחה התובעת בבדיקה מקדמית למצב בפלסטין.³
4. ב-22 למאי 2018, הגישה הרשות הפלסטינית לתובעת הפניה למצב בפלסטין על פי סעיפים 13(א) ו-14 לחוקה. בפרט, מתבקשת התובעת במכתב ההפניה "לחקור, בהתאם לסמכות השיפוט הארעית של בית הדין, פשעי עבר, פשעים מתמשכים ופשעים עתידיים שבגדר סמכות השיפוט של בית הדין, אשר בוצעו בכל חלקי שטחה של מדינת פלסטין".⁴ עוד נאמר, כי "מדינת פלסטין כוללת את השטחים הפלסטיניים שנכבשו בשנת 1967 על ידי ישראל, כפי שהוגדר על ידי קו שביתת הנשק משנת 1949, וכוללת את הגדה המערבית, כולל מזרח ירושלים ורצועת עזה".⁵
5. ב-24 למאי 2018, על פי תקנה 46(2) לתקנון בית הדין ("התקנון"), הקצתה הנשיאות את המצב בפלסטין ללשכה זו.⁶

¹ ראה נספח I לנשיאות, החלטה המקצה את המצב במדינת פלסטין ללשכת קדם-משפט I ("החלטת הקצאה"), 24 במאי 2018, ICC-01/18-1-AnxI, עמוד 2.

² המזכיר הכללי של האומות המאוחדות, חוקת רומא של בית הדין הפלילי הבינלאומי, רומא, 17 ביולי 1998, מדינת פלסטין: הצטרפות, 6 בינואר 2015, סימוכין: C.N. 13.2015 אמנות- XVIII.10 (הודעת הפקדה), <https://treaties.un.org/doc/Publication/CN/2015/CN.13.2015-Eng.pdf> (גישה אחרונה ב-3 ליולי 2018).

³ הודעת ICC לעיתונות: 16 בינואר 2015, "תובעת בית הדין הפלילי הבינלאומי, פאטו בנסודה, פותחת בחקירה מקדמית של המצב בפלסטין", ICC-OTP-20150116-PR1083; ראה גם כן נספח I להחלטת ההקצאה, ICC-01/18-1-AnxI, עמוד 5, סעיף 1 הערת שוליים 1.

⁴ נספח I להחלטת ההקצאה, ICC-01/18-1-AnxI, עמוד 9 סעיף 8.

⁵ כנ"ל, הערת שוליים 4.

⁶ החלטת הקצאה, ICC-01/18-1.

⁷ ראה ICC-ASP, "תכנית אסטרטגית ליישוג של בית הדין הפלילי הבינלאומי", 29 בספטמבר 2006, ICC-ASP/5/12, <https://www.icc-cpi.int/NR/rdonlyres/FB4C75CF-FD15-4B06-B1E3-E22618FB404C/185051/ICCASP512.English1.pdf>, (גישה אחרונה ב-3 ליולי 2018) סעיפים 1-3.

II. חוק בר יישום והערות ראשוניות

6. הלשכה מציינת את סעיפים 21 ו-68(3) לחוקה, חוקים 16(א)-(ג) ו-2(א) 85 ו-89 עד 93 לחוקי הליכים וראיות ("החוקים") תקנה 86 לתקנון, ותקנות 6, 8, 103(1), 104, 105 ו-112(1) לתקנון משרד הרישום.
7. לדעת הלשכה, על מנת שבית הדין יוכל למלא את מתן סמכותו ולפעול כראוי, הכרחי שתפקידו ופעילותו יובנו כראוי ויהיו נגישים, במיוחד לקרבנות מצבים ומקרים המובאים בפני בית הדין. פעילויות הסברה, מידע ציבורי ויישוג במדינות המצויות במצב הינן מהותיות להשגת תמיכה, הבנה ציבורית ואמון בעבודת בית הדין. יחד עם זאת, הן מאפשרות לבית הדין להבין היטב יותר חששות וציפיות של קורבנות, כך יהיה מסוגל להגיב בצורה יעילה יותר ולהבהיר, במידת הצורך, גישות מוטעות כלשהן.⁷
8. הלשכה מבקשת להזכיר שהקרבנות ממלאים תפקיד חשוב בהליכי בית הדין. על פי סעיף 68(3) לחוקה, בית הדין יתיר לקורבנות להציג את עמדותיהם ודאגותיהם ולהתייחס אליהם, בשלב הראוי בעת ההליכים, שיקבע על פי שיקול דעתו של בית הדין. לקורבנות יש איפוא את הזכות להשמע ולהיחשב, בשלב בהליכים שיקבע כמתאים, ועל בית הדין מוטלת החובה לאפשר להם לממש בפועל זכות זו באורח יעיל.
9. כמו כן מציינת הלשכה את סעיף 21(3) לחוקה שלפיה "החלת דין ופרשנותו בהתאם לסעיף זה חייבים לעלות בקנה אחד עם זכויות אדם מוכרות בעולם, ולהיות ללא כל אבחנה פוגעת טעמים כגון מין כפי שמוגדר בסעיף 7, פסקה 3, גיל, גזע, צבע, שפה, דת או אמונה, דיעה פוליטית או אחרת, מוצא לאומי, אתני או חברתי, עושר, לידה או מעמד אחר".⁸ במובן זה, הלשכה מתייחסת למסמכי זכויות האדם בעולם בנוגע לזכויות הקרבנות, כגון "הצהרת העקרונות הבסיסיים של צדק לקרבנות פשע וניצול סמכות לרעה",⁹ העקרונות וקוי היסוד הבסיסיים על הזכות להקלה ופיצויים עבור קורבנות הנפגעים עקב הפרות משוועות של חוק זכויות האדם הבינלאומי והפרות חמורות של החוק ההומניטארי הבינלאומי,¹⁰ וכן "אמנת זכויות הילד".¹¹ יתר על כן, "הזכות להקלה יעילה" והזכות ל"גישה לצדק", העומדות בלב זכויותיהם של הקרבנות, מצויות גם בסעיפים 2(3)(א) ו-14(1) לאמנה הבינלאומית בדבר זכויות אזרחיות ומדיניות,¹² סעיפים 1(6) ו-13 לאמנה (האירופאית) להגנת זכויות האדם וחרות בסיסית,¹³ סעיפים 7(1)(א) למגילה האפריקאית לזכויות האדם והעמים,¹⁴ וסעיף 8(1) ו-25(1) לאמנה האמריקאית לזכויות האדם.¹⁵

⁸ לשכת קדם-משפט II מצב ברפובליקה של קניה, (החלטה על שתוף קורבנות בהליכים הקשורים למצב ברפובליקה של קניה) 3 בנובמבר 2010, ICC-01/09-24, סעיפים 4 ו-5; [Decision on Victims' Participation in proceedings Related to the Situation in the Republic of Kenya](#) בהקשר זה, טוענת לשכת הערעורים: "סעיף 21(3) לחוקה מדגיש כי יש לפרש את הדין החל על פי החוקה כמו גם ובהתאם לדין החל על פי זכויות האדם המוכרות בעולם. זכויות האדם הן הבסיס לחוקה; בכל הנוגע לה, לרבות הפעלת סמכות השיפוט של בית הדין. יש לפרש את הוראותיה וחשוב מזה ליישמן בהתאם לזכויות האדם המוכרות בעולם. [...] (דגש הוסף), ראה ערכאת ערעורים, התובע נגד תומאס לובאנגה דיילו, [Judgment on the Appeal of Mr. Thomas Lubanga Dyilo against the Decision on the Defence Challenge to the Jurisdiction of the Court pursuant to article 19\(2\)\(a\) of the Statute of 3 October 2006](#) פסק דין בערעורו של מר תומאס לובאנגה דיילו נגד ההחלטה על התנגדות ההגנה לסמכות השיפוטית של בית הדין על פי סעיף 19(2)(א) לחוקה מ-3 באוקטובר 2006, 14 בדצמבר 2006, ICC-01/04-01/06-772, סעיף 37.

10. הלשכה מדגישה כי בהתאם למסגרת המשפטית של בית הדין, זכויותיהם של הקורבנות בפני בית הדין הפלילי הבינלאומי אינן מוגבלות לשתופם הכללי בהקשר להליכים משפטיים לפי סעיף 68(3) לחוקה.¹⁶ לגבי זה, ראוי לזכור שלקורבנות יש גם את הזכות לספק ולקבל מידע מבית הדין ולתקשר עם בית הדין, ללא תלות ובאופן עצמאי מהליכים משפטיים, לרבות מהלך של הבדיקה המקדמית.¹⁷

11. חשוב לציין, כי על מנת שיוכלו לממש את זכויותיהם כראוי, יש לספק לקורבנות מידע מספק ומדויק על תפקידו ופעילותו של בית. עצרת המדינות החברות ("ASP") הכירה שוב ושוב בצורך זה בהחלטות שונות בשנים האחרונות, כגון:

-
- ⁹ העצרת הכללית של האו"ם, A/RES/40/34 מ-29 בנובמבר 1985.
- ¹⁰ העצרת הכללית של האו"ם, A/RES/60/147 מ-21 במרץ 2006.
- ¹¹ אמנה על זכויות הילד, 20 בנובמבר 1989, כתבי אמנות האו"ם, כרך 1577 עמוד 3.
- ¹² האמנה הבינלאומית בדבר זכויות אזרחיות ופוליטיות (ICCPR), שאומצה ונפתחה לחתימה ב-19 בדצמבר 1966, כתבי אמנות האו"ם, כרך 999, עמוד 171.
- ¹³ האמנת זכויות האדם וחירות בסיסית, 4 בנובמבר 1950, כתבי אמנות האו"ם, כרך 213, עמוד 221.
- ¹⁴ המגילה האפריקאית לזכויות אדם ועמים, 27 ביוני 1981, כתבי אמנות האו"ם, כרך 1520, עמוד 217.
- ¹⁵ האמנה האמריקאית לזכויות האדם, המכונה גם הברית של סן חוזה, קוסטה ריקה, 22 בנובמבר 1969, כתבי אמנות האו"ם, כרך 1114, עמוד 143.
- ¹⁶ על פי תקנה 93 לתקנון, יתכן ודעותיהם של קורבנות "אחרים" דהינו שאינם משתתפים לפי תקנות 89-91 לתקנון-יבוקשו על ידי הלשכה בכל סוגיה שהיא, לרבות שקילה מחדש של החלטת התובעת שלא לחקור לפי תקנות 107 ו-109 לתקנון.
- ¹⁷ ראה, לדוגמא, סעיף 15(1) (2) ו-(6) לחוקה ותקנה 49 לתקנון; סעיף 53 ותקנה 104 לתקנון; תקנה 92(1) ו-(2) לתקנון. תקנה 92(2) קובעת על הודעה על קורבנות "אשר תקשרו עם בית הדין ביחס למצב", צפי לתקשור בין קורבנות לבית הדין עוד לפני שהתקבלה החלטת התובעת אם לפתוח בחקירה. ראה גם ערכאת ערעורים, מצב ברפובליקה הדמוקרטית של קונגו, [Judgment on victim participation in the investigation stage of the proceedings in the appeal of the OPCD against the decision of the Pre-Trial Chamber I of 7 December 2007 and in the appeal of the OPCD and the Prosecutor against the decision of the Pre-Trial Chamber I of 24 December 2007](#) נגד ההחלטה OPCD של ה-7 בדצמבר 2007 ובערעור של OPCD והתובעת נגד ההחלטה של לשכת קדם-משפט I מ-24 בדצמבר 2007, 19 בדצמבר 2008, ICC-01/04-556, סעיף 53; לשכת קדם-משפט II, מצב ברפובליקה של אוגנדה, החלטה על בקשות הקורבנות לשתוף 10 באוגוסט 2007, ICC-02/04-101, סעיפים 93-95.
- [Decision on victims' applications for participation a/0010/06, a/0064/06 to a/0070/06, a/0081/06 to a/0104/06 and a/0111/06 to a/0127/06.](#)

13. בנוסף, לשימוש יעיל יותר במשאבי בית הדין המוגבלים, לדעת הלשכה, יישוג ופעילויות הסברה צריכות להיעשות על ידי מאמצים מתואמים בין מדורי בית הדין השונים ובמלוא האחריות כלפי הקורבנות. גישה זו מאפשרת שיתוף פעולה אפקטיבי והרמוניזציה בין המדורים השונים בבית הדין, במיוחד לגבי המסרים המופנים לקהילות נפגעות ולקורבנות, מונעת סתירות, מסייעת ביעול והצדקת כל תהליך שתוף עתידי אפשרי, משפרת את יכולת הצפי, יעילותו והאצתו.²¹

III. פעילות ביחס לקורבנות מצב

14. משרד הרישום יגבש, בהקדם התכליתי, מערכת מידע ציבורית ופעילויות יישוג בקרב קהילות נפגעות ובמיוחד בקרב קורבנות המצב בפלסטין. לדעת הלשכה, על משרד הרישום לכוון מערכת יחסי גומלין רצופה בין בית הדין לבין קורבנות, המתגוררים בתחום פלסטין או מחוצה לה, כל עוד המצב בפלסטין מוקצה ללשכת קדם-משפט.

15. כל מדורי הרישום הרלוונטיים צפויים להיות מעורבים בפעילויות מידע ויישוג מסוג זה. בפרט, מדור היישוג והמידע הציבורי ("PIOS"), המסייע ומקדם תקשורת ניטרלית של בית הדין. וכן על מדור שתוף ופיצויים לקורבנות ("VPRS"), מדור המוקדש לסיוע שתוף קורבנות, ליטול תפקיד מרכזי בשלב הראשוני בגישה לקורבנות, ארגונים לא ממשלתיים ומתווכים, על מנת להרחיב את הבנתם ותמיכתם במנדט, ובעבודת בית הדין. במידת הצורך, יותר למדורים אלה להיוועץ במחלקת קורבנות ועדים בנוגע לזכויות הגנה.

16. על פעילות ההסברה והיישוג יש; (i) לציין בבירור את המאפיינים הכלליים של סמכות שיפוט בית הדין ביחס למצב בפלסטין; (ii) לספק לקורבנות ולקהילות נפגעות, כמו גם למתווכים, מידע עדכני, מדויק, תמציתי, נגיש ומקיף בנוגע למשימתו הכללית וכן תפקידו ופעילותו של כל אחד משלוחותיו; (iii) לקדם הבנה טובה יותר של השלבים השונים בהליכים שבפני בית הדין והתפקידים המגוונים שקורבנות, על פי המעגן בחוק, נקראים להציג במהלך שלבים שונים אלה; ו- (iv) להגיב על חששות וציפיות. לגבי תפקידה של כל שלוחה של בית הדין, יש להזכיר לקורבנות, במקרה שהם רוצים להעביר מידע לבית הדין, לצורך חקירה או תביעה בסופו של דבר, עליהם להפנות מידע כזה ישירות למשרד התובעת.²²

²¹ לגישה דומה בשלבים שונים של ההליכים, ראה לשכת קדם-משפט II, התובע נגד בוסקו נטאגאנדה, החלטה על קביעת עקרונות לתהליך הגשת בקשות של קורבנות, 28 במאי 2013, ICC-01/04-02/06-67, סעיפים 1-3; *The Prosecutor v Bosco Ntaganda*, [Decision Establishing Principles on the Victims' Application Process](#).

לשכת קדם-משפט II התובע נגד דומיניק אנגוון החלטה על קביעת עקרונות לתהליך הגשת בקשות של קורבנות, 4 במרץ 2015, ICC-02/04-01/15-205, סעיפים 1-3; *The Prosecutor v Dominic Ongwen*, [Decision Establishing Principles on the Victims' Application Process](#).

לשכת קדם-משפט I התובע נגד אל חסן אג עבדול עזיז אג מוחמד אג מחמוד, החלטה על קביעת עקרונות החלים על בקשות לשתוף קורבנות 24 במאי 2018, ICC-01/12-01/18-37, סעיף 12. *The Prosecutor v Al Hassan Ag Abdoul Aziz Ag Mohamed Ag Mahmoud*, [Décision fixant les principes applicables aux demandes de participation des victimes](#).

17. בפיתוח הפעילויות הנזכרות לעיל, ובהתאם לתקנה 103 לתקנון משרד הרישום, יוודא משרד הרישום ויתחשב בגורמים המתייחסים להקשר הייחודי של המצב הנוכחי כגון שפות או ניב מדובר, מנהגים ומסורת מקומיים, יכולת אוריינות וגישה לכלי התקשורת.

18. בנוגע לאמצעי פירסום והודעות, סבורה הלשכה כי יש לשקול מגוון אמצעים, הכולל מסרים בתקשורת המקומית והבינלאומית, רדיו, טלוויזיה ואינטרנט. בהקשר זה מנחה הלשכה את משרד הרישום ליצור דף הדרכה באתר האינטרנט של בית הדין, המכוון במיוחד לקורבנות מצב בפלסטין. במידת האפשר, על דף ההדרכה באתר האינטרנט להיות זמין בשפה/ות שונות ולאפשר לקורבנות ולקהילות נפגעות גישה למידע הרלוונטי.

19. משרד הרישום מתבקש ליידע את הלשכה, באופן תקופתי על התקדמות והאתגרים הניצבים בפעילויות ההסברה והיישוג הקשורות למצב בפלסטין, לרבות המשאבים העומדים לרשותו, וכן יספק ללשכה דו"ח ("דו"ח ראשוני של משרד הרישום") אשר יוגש במועד שיחשב כמתאים אך לא יאוחר מ-14 בצמבר 2018.

מסיבות אלה, הלשכה בזאת

(א) **מורה** על משרד הרישום, לכונן, בהקדם התכליתי, מערכת מידע ציבורי ופעילויות יישוג לטובת קורבנות וקהילות נפגעות במצב בפלסטין ולדווח חזרה ללשכה בהתאם לעקרונות שנקבעו בהחלטה זו;

(ב) **מורה** על משרד הרישום, לאחר הגשת הדו"ח הראשוני של משרד הרישום, (לא יאוחר מ-14 בדצמבר 2018), להודיע ללשכה, כל שלושה חודשים, על התקדמות פעילותיו באשר לקורבנות ולקהילות נפגעות במצב בפלסטין; ו-

(ג) **מורה** על משרד הרישום, לייצור דף הדרכה באתר האינטרנט של בית הדין המופנה במיוחד לקורבנות המצב בפלסטין.

²² ערכאת ערעורים, מצב ברפובליקה הדמוקרטית של קונגו, 19 בדצמבר 2008, ICC-01/04-556, סעיפים 51-53. פסק דין על שתוף קורבנות בשלב החקירה בהליכי הערעור של ה-OPCD נגד החלטת לשכת קדם-משפט I, מ-7 בדצמבר 2007, ובערעור ה-OPCD והתובע נגד החלטת לשכת קדם-משפט I מה-21 בדצמבר 2007, [Judgment on victims participation in the investigation stage of the proceedings in the appeal of the OPCD against the decision of Pre-Trial Chamber I of 7 December 2007 and in the appeals of the OPCD and the Prosecutor against the decision of Pre-Trial Chamber I of 24 December 2007](#),

נעשה באנגלית ובצרפתית, הגירסה האנגלית היא הסמכותית.

השופט פיטר קובאץ' (Péter Kovács)
נשיא בית הדין

השופטת ריינה אדלייד סופי אלפיני-גאנסו
(Reine Adélaïde Sophie Alapini-Gansou)

השופט מרק פרין דה ברישמבו
(Marc Perrin de Brichambaut)

מתוארך ביום שישי זה, 13 ביולי 2018
בהאג, הולנד.